

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Из.№	554-06-424
Дата	20 / 03 2015 г.

ЧРЕЗ

Г-ЖА ЦЕЦКА ЦАЧЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА 43-ТО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ДО
Г-Н ИВАЙЛО КАЛФИН
ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР
ПРЕДСЕДАТЕЛ ПО
ДЕМОГРАФСКАТА И
СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
И МИНИСТЪР НА ТРУДА И
СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

ВЪПРОС

от

д-р Хасан Ахмед Адемов

Народен представител от ПГ на ПП „Движение за права и свободи”

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КАЛФИН,

На основание чл. 90, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 92 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, внасям въпрос

Относно: дефиниция на понятието „самотен родител” в българското законодателство и необходимост от уреждане на правния статут на родителите, които отглеждат сами децата си с оглед прецизиране на правилата за прием и таксите за деца в общинските детски ясли и детски градини.

Към мен се обърна гражданин – дядо на шестгодишно дете от гр. Кюстендил, с въпрос, който насочва към съществуващ пропуск в нормативната уредба, свързана с детето и семейството.

Става дума за дете, което още от раждането си се отглежда само от своята майка, няма контакт и не получава издръжка от баща си, но е припознато от него и той е вписан като родител в акта му за раждане. Съгласно приетата с Решение на Общински съвет *Наредба за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги на територията на община Кюстендил за 2015 г.*, детето няма право да ползва намаление на таксата за детска градина с 50%, тъй като в чл. 38 са посочени критерии, които се отнасят за: „деца сираци, за деца, на които поне единият родител е редовен студент, за деца припознати и отглеждани само от единия родител”. За доказване на последното условие, се изисква в акта за раждане на детето, единият родител да е вписан като „неизвестен” или да е лишен от родителски права с влязло в сила съдебно решение.

Извън конкретния контекст на този случай, считам, че изложеният проблем изисква сериозно внимание, тъй като засяга един по-широк кръг родители и лица, които отглеждат сами децата си, но нямат статут на „самотен родител”. По този начин техните деца не могат да ползват предимство при прием или намаление на таксата за детско заведение.

Изглежда, че при формулирането и прилагането на такива критерии няма ясна демаркационна линия, която да разграничава *понятието за биологичен произход от родител, с реалното упражняване на родителски права и задължения*, каквото е отглеждането на дете. По този начин се създават и условия за дискриминация, тъй като едни родители се поставят в по-неблагоприятно положение спрямо други, нарушават се и правата на децата.

Причината е, че в основните актове, които уреждат материята, свързана със семейството и детето - *Семейния кодекс* и в специалния закон - *Закона за закрила на детето*, не се съдържа дефиниция на понятието „самотен родител” и обществените отношения, свързани с този въпрос, остават нерегулирани. В същото време, при извършване на по-обстоятелствен преглед на нормативната уредба, се среща употребата на два понятия – „*самотен родител*” и „*родител, който сам се грижи за отглеждане на детето*”, които са въведени с цел по-ясното прилагане на конкретните нормативни актове, в които се съдържат.

На първо място, определение за „*Самотен родител*” е посочено в *Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане /ППЗСП/*, в: Допълнителни разпоредби, Параграф 1, ал. 1, т. 3. Съгласно него:

„Самотен родител е лице, което поради вдовство, развод или неключен граждански брак отглежда само деца до 18-годишна възраст, както и навършили пълнолетие лица, в случай че продължават да учат, до придобиване на средно общо или професионално образование, но не по-късно от навършване на 20-годишна възраст”.

Тази дефиниция е отразена и в *Закона за насърчаване на заетостта*, Допълнителни разпоредби, Параграф 1, т. 21.

Другата формулировка: „*родител/осиновител, който сам се грижи за отглеждане на детето*”, се съдържа в чл. 167а на *Кодекса на труда*, с който се определя правото на ползване на неплатен отпуск за отглеждане на дете до 8-годишна възраст, като в текста на ал. 4 като правоимащо лице се посочва и „Родител (осиновител), който сам се грижи за отглеждане на детето [...], в случаите, когато:

1. не се намира в брак с другия родител и не живее в едно домакинство с него;
2. другият родител е лишен от родителски права с влязло в сила решение на съда;
3. другият родител е починал”.

Терминът се среща и в *Закона за защита от дискриминация*, както и в *Стратегията за детето 2008-2018*, без обаче да е уточнено неговото съдържание или обхват.

От прегледа на актовете на различни общини в страната, с които се определят правилата за прием на деца в самостоятелни детски ясли, обединени детски заведения и целодневни детски градини, както и местните такси и цени на услуги, става видно, че заложените критерии значително стесняват обхвата и приложното поле на понятието „самотен родител”, дефинирано в *ППЗСП*.

Факт е, че общините, като органи на местното самоуправление, имат правото да решават самостоятелно всички въпроси от местно значение, които законът е предоставил в тяхната компетентност, включително въпросите за местните данъци и такси, социалните услуги и пр., както и всеки общински съвет може да издава наредби, с които да урежда неуредени обществени отношения с местно значение. Съгласно разпоредбите на чл. 8 от *Закона за нормативните актове*, те следва да бъдат съобразени с нормативните актове от по-висока степен. В този смисъл, определението на понятието „самотен родител“ в *ППЗСП* не е императивно, тъй като актът по прилагане на закон може да урежда само материята, за която е предвидено той да бъде издаден.

Въз основа на изложеното, моля да отговорите на следния въпрос: Бихте ли предприели действия за прецизиране на законодателството в тази посока и считате ли, че понятието „самотен родител“ следва да бъде въведено в нормативен акт от по-висока степен с оглед постигане на общовалидност и осигуряване на равно третиране и възможности за семействата на деца, отглеждани от един родител?

На основание чл. 92, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, моля Вашия отговор да ми бъде предоставен в писмена форма.

19.03.2015 г.

С уважение,

Народен представител
д-р Хасан Адемов